SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 279/06-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. septembra 2006 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. M. R., B., zastúpeného advokátkou JUDr. M. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. PK-7 Nc 33/02-612 zo 16. marca 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 159/05-643 zo 6. decembra 2005 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. M. R. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. augusta 2006 telefaxom a 4. septembra 2006 poštovou prepravou doručená sťažnosť Ing. M. R., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“) č. k. PK-7 Nc 33/02-612 zo 16. marca 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 11 CoP 159/05-643 zo 6. decembra 2005.

Z obsahu sťažnosti a z pripojených listín vyplýva, že:

„Návrhom z 27. júna 2002 som sa na bývalom Okresnom súde v Pezinku, teraz Okresnom súde Bratislava III, v konaní pod č. k. PK –7 Nc 33/02 domáhal úpravy práv a povinností rodičov k našim dvom maloletým deťom M. R. a M. R. na čas do rozvodu manželstva. Ďalším návrhom z 23. júla 2002 som sa domáhal v tomto istom konaní vydania predbežného opatrenia podľa § 75 a § 76 ods. 1 písm. b) O. s. p., ktorým by bola do právoplatného skončenia veci vedenej na Okresnom súde v Pezinku pod č. k. 7 Nc 33/02 a pod č. k. 5 C 661/01 (rozvod manželstva) zverená moja maloletá dcéra M. R. do mojej výchovy a opatery a starej matke, u ktorej bola maloletá v starostlivosti, aby bolo uložené odovzdať mi maloletú do mojej výchovy a opatery. Dňa 14. augusta 2002 som podal v tomto konaní ďalší návrh na vydanie predbežného opatrenia, ktorým som sa domáhal vydania predbežného opatrenia, ktorým by mi bolo umožnené stýkať sa s maloletou M. R.

Na Okresný súd v Pezinku som do konania vedeného pod č. k. 7 Nc 33/02 dňa 4. apríla 2003 podal návrh na zrušenie predbežného opatrenia vydaného uznesením Okresného súdu v Pezinku z 18. júla 2002 pod č. k. 7 Nc 33/02-73 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2003 pod č. k. 9 Co 412/02 a 9 Co 413/02-220. (...)

Okresný súd v Pezinku najskôr rozhodol o mojom návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 23. júla 2002 tak, že ho uznesením z 24. júla 2002 pod č. k. 7 Nc 33/02-95 zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že vyhovel návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia z 9. júla 2002, ktorým sa domáhala, aby súd obe maloleté deti zveril do jej výchovy a opatery (uznesenie Okresného súdu v Pezinku z 18. júla 2002 pod č. k. 7 Nc 33/02 -73). (...)

Na moje odvolania proti rozhodnutiam Okresného súdu v Pezinku z 24. júla 2002 pod č. k. 7 Nc 33/02-95 a z 18. júla 2002 pod č. k. 7 Nc 33/02-73 rozhodoval Krajský súd v Bratislave. Krajský súd obe napadnuté rozhodnutia Okresného súdu v Pezinku potvrdil svojím rozhodnutím z 31. januára 2003 pod č. k. 9 Co 412/02-220, 9 Co 413/02-220.

Okresný súd v Pezinku môj ďalší návrh na vydanie predbežného opatrenia zo 14. augusta 2002, ktorý som podal do konania vedeného pod č. k. 7 Nc 33/02 a ktorým som sa domáhal úpravy styku s mojou maloletou dcérou M. R., bez toho, aby ma o tom vyrozumel, presunul do konania vedeného na Okresnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK-5 C

661/01, t. j. do konania o rozvod manželstva a úpravu práv a povinnosti rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. O tomto mojom návrhu v tomto konaní vydal okresný súd rozhodnutie 12. septembra 2002 pod č. k. 5 C 661/01-265, proti ktorému som podal odvolanie. Na moje odvolanie rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý 10. júna 2003 vydal rozhodnutie pod č. k. 8 Co 28/03, 8 Co 29/03-466. Týmto rozhodnutím zmenil uznesenie Okresného súdu v Pezinku z 12. septembra 2002 pod č. k. 5 C 661/01-265 a vydal predbežné opatrenie, ktorým do právoplatnosti úpravy o právach a povinnostiach rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva dal do mojej výchovy maloletého M. R. a odporkyni, matke detí, maloletú M. R. Styk rodičov s deťmi týmto predbežným opatrením krajský súd neupravil.

O mojom návrhu v merite veci, t. j. o úprave práv a povinností rodičov na čas do rozvodu manželstva z 27. júna 2002, ako aj o mojom návrhu na zrušenie predbežného opatrenia zo 4. apríla 2003 rozhodol Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo 16. marca 2005 pod č. k. PK-7 Nc 33/02-612 tak, že obe naše maloleté deti na čas do rozvodu manželstva zveril do výchovy a opatery matke. Mňa zaviazal prispievať na výživu maloletého M. sumou 8.000,- Sk mesačne a na maloletú M. sumou 6.000,- Sk mesačne. Zročné výživné na maloletú M. za obdobie od 1. júla 2002 do 31. jú1a 2002 v sume 6.000,- Sk ma zaviazal zaplatiť matke detí do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Môj návrh na zrušenie predbežného opatrenia zo 4. apríla 2003 zamietol.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovenia § 26 ods. 3, § 27 ods. 1, 2, § 50 ods. 1, § 85 ods. 1, 2, § 85 a) ods. 1, 2, § 96 ods. 1, § 98 ods. 1 Zákona o rodine účinného do 1. apríla 2005 a § 77 ods. 1 písm. d), ods. 2 O. s. p. Mal za preukázané, že som s matkou našich maloletých detí spolu v čase od 1. jú1a 2002 do 31. júla 2002 nežil, a preto bolo potrebné upraviť naše práva a povinnosti k obom maloletým deťom.

V časti zverenia maloletých detí súd prvého stupňa uviedol, že sa matka o deti riadne starala a v jej starostlivosti neboli zistené žiadne závady. Preto obe maloleté deti zveril súd do jej výchovy a opatery. Skonštatoval, že moje „argumenty“ v súvislosti s policajným výsluchom maloletého M. považoval za nedôvodné a skutočnosť, že maloletý M. je v mojej výchove a opatere od 22. júna 2002 až doteraz nebral vôbec do úvahy. To znamená, že súd

nebral do úvahy to, že maloletý M. v období, o ktorom rozhodoval, nežil s matkou, a teda sa ani o neho nemohla starať.

V časti týkajúcej sa určenia výživného na maloleté deti vychádzal prvostupňový súd, ako to vyplýva z odôvodnenia jeho rozsudku na strane 11, zo zárobkov rodičov a z matkou vyčíslených priemerných mesačných výdavkov, ktoré vypracovala 14. mája 2002 pre konanie vedené na Okresnom súde v Pezinku pod sp. zn. 5 C 661/01. Na základe týchto dôkazov dospel k záveru, že výživné určené na maloletého M. v sume 8.000,- Sk mesačne a na maloletú M. v sume 6.000,- Sk mesačne zodpovedá odôvodneným potrebám maloletých detí. Uviedol, že zročné výživné na maloletého M. za obdobie od 1. do 31. júla 2002 mi nevzniklo, lebo som synovi v tomto období poskytol iné plnenie, a to, ošatenie v celkovej hodnote 6.015,- Sk a náklady na tenisové prázdniny.

Zamietnutý návrh na zrušenie predbežného opatrenia vydaného uznesením Okresného súdu v Pezinku z 18. júla 2002 pod č. k. 7 Nc 33/02-73 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 31. januára 2003 pod č. k. 9 Co 412/02-220 odôvodnil tým, že toto predbežné opatrenie zaniklo dňom právoplatnosti výroku rozsudku o rozvode manželstva podľa § 77 ods. 1 písm. d) O. s. p. (...)

Na moje odvolanie rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý svojím rozhodnutím zo 6. decembra 2005 pod č. k. 11 CoP 159/05-643 napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa v merite veci v celom rozsahu potvrdil.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil citáciou ustanovenia § 24 ods. 3, § 28 ods. 2, § 36 ods. 1 a § 62 ods. 1, 2, 5 Zákona o rodine účinného od 1. apríla 2005. Uviedol, že dospel zhodne ako súd prvého stupňa k záveru, že v danej veci neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali rozdelenie maloletých detí a zverenie maloletého M. do výchovy otca. Skonštatoval, že starostlivosť o deti do času, kým maloletý M. nebol otcom svojvoľne odvedený z domácnosti matky, nebola spochybnená ani samotným otcom ani žiadnym z vypočutých svedkov, prípadne kolíznym opatrovníkom, ktorý pomery v rodine prešetroval. Tiež skonštatoval, že na čas do rozvodu manželstva rodičov maloletých detí nebol ani zo strany odvolacieho súdu zistený žiaden dôvod na zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa. Pokiaľ išlo o výšku vyživovacej povinnosti, vzhľadom na preukázané zárobkové možnosti a schopnosti otca maloletých detí, výška výživného tak, ako bola určená súdom prvého stupňa, odôvodňovala potreby detí, ale aj schopnosti a možnosti otca.

Ohľadne zamietnutia môjho návrhu na zrušenie predbežného opatrenia skonštatoval, že súd prvého stupňa ani v tejto časti nepochybil pretože predbežné opatrenia zanikajú v zmysle ustanovenia § 77 O. s. p. za zákonných dôvodov, tam uvedených.

Napadnuté rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, ktoré mu predchádzalo, som považoval za zmätočné a tiež za nedostatočne zdôvodnené tak po jeho skutkovej, ako aj právnej stránke. Takéto zmätočné a nedostatočne zdôvodnené rozhodnutie súdu druhého, ako aj prvého stupňa som kvalifikoval za taký postup súdov, ktorým sa mi odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) O. s. p.), a preto som podal proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave zo 6. decembra 2005 dovolanie na Najvyšší súd Slovenskej republiky. (...)

Najvyšší súd Slovenskej republiky svojím rozhodnutím z 24. mája 2006 pod č. k. 2 Cdo 75/2006 moje dovolanie odmietol s poukazom na ustanovenie § 237 a § 238 ods. 4 O. s. p. s tým, že nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť môjho dovolania. Preto sa ani nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti. (...)

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. mája 2006 pod č. k. 2 Cdo 75/2006, ktorým som vyčerpal v zmysle ustanovenia § 53 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov v predmetnej veci všetky opravné prostriedky, mi bolo doručené 29. júna 2006. Lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti v zmysle citovaného ustanovenia je zachovaná, pretože posledným dňom lehoty na podanie tejto sťažnosti je 30. august 2006. (...)

Podľa § 50 v spojení s § 26 a § 85, § 96 zákona č. 94/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (Zákon o rodine účinný do 1. apríla 2005), ako aj podľa § 24 ods.3, § 28 ods. 2, § 36 ods. 1 a § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine účinného od 1. apríla 2005 ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým

deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Pri určení vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Som toho názoru, že rozhodnutiami Okresného súdu Bratislava III zo 16. marca 2005 pod č. k. PK-7 Nc 33/02-612 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave zo 6. decembra 2005 pod č. k. 11 CoP 159/05-643 a rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. mája 2006 pod č. k. 2 Cdo 75/2006 bolo porušené moje právo na spravodlivý proces na nezávislom a nestrannom súde. Týmito rozhodnutiami bolo tiež porušené moje právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť o maloleté deti.

Okresný a krajský súd zhodne vo svojich rozhodnutiach skonštatovali, že v čase od 1. júla do 31. júla 2002, t. j. po dobu 1 mesiaca bolo potrebné súdom upraviť práva a povinnosti k našim dvom maloletým deťom preto, že som spolu s matkou detí nežil. Tieto práva a povinnosti súdy upravili tak, že obe maloleté deti za toto obdobie zverili do výchovy a opatery matke a mne určili povinnosť platiť výživné na obe deti k rukám matky. Ani jeden zo súdov však náležitým spôsobom svoje rozhodnutie neodôvodnil. Najmä neodôvodnili skutočnosť, prečo zverili maloletého M. na dobu 1 mesiaca (od 1. júla do 31. júla 2002) matke, keď bol v mojej faktickej výchove a opatere a tiež z akých dôvodov mi za toto obdobie určili výživné na maloletého M. vo výške 8.000,- Sk, ktoré mám platiť matke, keď sa matka o maloletého M. vôbec nestarala a všetky jeho potreby (stravu, ošatenie, záľuby a záujmy) som mu výlučne poskytoval len ja sám.

Ani jeden zo súdov pri svojom rozhodovaní sa dôsledne nezaoberal zistenou skutočnosťou, že maloletého syna M. mám vo svojej starostlivosti od 22. júna 2002 nepretržite až doteraz, t. j. po dobu 4 rokov len preto, že mu matka v júni 2002 spôsobila psychickú traumu tým, že dala súhlas k jeho výsluchu na polícii v ňou vymyslenom trestnom oznámení na moju osobu. Spôsobená psychická trauma maloletého M. bola v konaní pred oboma súdmi z mojej strany náležitým spôsobom preukázaná, najmä však správami z psychologických vyšetrení maloletého M. PhDr. J. M. a znaleckým posudkom PhDr. Ľ. J. To znamená, že ani jeden zo súdov sa dôsledne nevysporiadal s otázkou, ktoré výchovné prostredie, či u matky alebo u otca, v ktorom budú maloleté deti žiť, je v ich záujme. Ani jeden zo súdov nevenoval dostatočnú pozornosť vyhodnoteniu vykonaných dôkazov, najmä

správam z psychologických vyšetrení vo vzťahu k citovým väzbám maloletých detí k rodičom, k ich vývinovým potrebám a stabilite budúceho výchovného prostredia. Ak by dostatočnú pozornosť týmto otázkam venovali, nemohli by prehliadnuť skutočnosť, že maloletý M. od júna 2002 až doteraz odmieta žiť s matkou, že mu od tohto obdobia až doteraz zabezpečujem osobnú starostlivosť a výchovu, že je citovo na mňa naviazaný a že ani jeden zo psychológov nedoporučil zmeniť u neho výchovné prostredie tak, že bude žiť u svojej matky.

Rozhodnutiami súdov, ktorými boli prehliadnuté vyššie uvedené závažné skutočnosti pri výchove nášho maloletého syna M. zo strany matky nenáležité (nedostatočné) odôvodnenia rozhodnutia súdov pri zverení maloletého M. do výchovy matky mali za následok porušenie môjho práva na spravodlivý proces a v konečnom dôsledku aj moje právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť o maloletého M.

Za nenáležité (zmätočné) považujem aj odôvodnenie rozhodnutia oboch súdov v tej časti, ktorou rozhodli o zamietnutí môjho návrhu na zrušenie predbežného opatrenia vydaného uznesením Okresného súdu v Pezinku z 18. júla 2002 pod č. k. 7 Nc 33/02-73 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2003 pod č. k. 9 Co 412/02, 9 Cio 413/02-220. Som toho názoru, že rozhodnutia oboch súdov nekorešpondujú s ustanovením § 77 ods. 1 písm. d) O. s. p a vnášajú do rozhodovania súdov chaos. Zastávam názor, že zamietnutím tohto môjho návrhu nastala situácia, keď sú účinné dve právoplatné a vykonateľné predbežné opatrenia ohľadne starostlivosti o naše dve maloleté deti, a to predbežné opatrenie vydané uznesením Okresného súdu v Pezinku z 18. júla 2002 pod č. k. 7 N 33/02-73 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 31. marca 2003 pod č. k. 9 Co 412/02, 9 Co 413/02-220 a predbežné opatrenie vydané uznesením Okresného súdu v Pezinku z 12. septembra 2002 pod č. k. 5 C 661/01 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 10. júna 2003 pod č. k. 8 Co 28/03, 8 Co 29/03-466.

Na základe vyššie uvedeného skutkového stavu mám za to, že rozhodnutím okresného a krajského súdu bolo porušené moje právo na spravodlivé súdne konanie, ako aj moje právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa.

Preto žiadam, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal tento nález:

Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd, ako aj základné právo sťažovateľa na rodičovskú výchovu a starostlivosť o maloleté dieťa podľa článku 41 ods. 4, 6 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo 16. marca 2005 pod č. k. PK-7 Nc 33/02-612 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 6. decembra 2005 pod č. k. 11 CoP 159/05-643 porušené bolo.

Rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo 16. marca 2005 pod č. k. PK-7 N 33/02-612 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo 6. decembra 2005 pod č. k. 11 CoP 159/05-643 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava III na ďalšie konanie.

Okresný súd Bratislava III a Krajský súd v Bratislave sú povinní sťažovateľovi uhradiť trovy konania do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Zo sťažnostného návrhu, teda z petitu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. PK-7 Nc 33/02-612 zo 16. marca 2005 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 11 CoP 159/05-643 zo 6. decembra 2005 v časti výroku, ktorým sa rozhodovalo *„o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu a o návrhu otca na zrušenie predbežného opatrenia“*. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti síce poukázal aj na porušenie svojich označených základných práv rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 75/2006, ktorým bolo jeho dovolanie proti napadnutým rozhodnutiam odmietnuté, avšak - napriek tomu, že v predmetnom konaní pred ústavným súdom je kvalifikovane právne zastúpený - v petite svojej ústavnej sťažnosti vyslovenie porušenia týchto práv už nenavrhol, pričom najvyšší súd ani neoznačil za porušovateľa svojich označených základných práv.

Podľa zistenia ústavného súdu napadnuté rozhodnutie okresného súdu v spojení s rozhodnutím krajského súdu vo výroku o návrhu sťažovateľa na úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas do rozvodu a o jeho návrhu na zrušenie predbežného opatrenia nadobudlo právoplatnosť 19. januára 2006. Predmetná ústavná sťažnosť bola 29. augusta 2006 telefaxom a 4. septembra 2006 poštovou prepravou doručená ústavnému súdu.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na konanie pred ústavným súdom je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (pozri napr. I. ÚS 120/02, I. ÚS 124/04). Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (napr. IV. ÚS 14/03).

Lehota na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy začína plynúť dňom, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o poslednom účinnom opravnom prostriedku, ktorý zákon na ochranu práva poskytuje, t. j. v danom prípade vo vzťahu k okresnému súdu, ako aj ku krajskému súdu 19. januára 2006. Predmetná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 29. augusta 2006, teda dávno po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej zákonom pre tento druh konania pred ústavným súdom.

Dovolanie sťažovateľa bolo v predmetnej veci odmietnuté ako neprípustné. Keďže sťažovateľ rozhodnutie najvyššieho súdu o odmietnutí svojho dovolania touto ústavnou sťažnosťou nenapadol, neoznačil najvyšší súd za porušovateľa svojich označených základných práv a neuviedol žiadne dôvody na vyslovenie porušenia svojich základných práv a slobôd rozhodnutím najvyššieho súdu (pozri najmä sťažnostný návrh, teda petit tejto sťažnosti), ústavný súd v tejto súvislosti konštatuje, že rozhodnutie najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľa (ktoré bolo sťažovateľovi doručené 29. júna 2006) v danej veci nemohlo založiť plynutie predmetnej lehoty, pretože podanie neprípustného dovolania nemožno z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný prostriedok nápravy. Toto rozhodnutie najvyššieho súdu nemožno preto považovať za kvalifikovanú právnu

skutočnosť, od ktorej začína plynúť lehota na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

V prípadoch, keď je dovolanie neprípustné, nie je možné dovolanie považovať za procesný prostriedok, ktorý zákon na ochranu základných práv a slobôd poskytuje. V takých prípadoch lehota na podanie ústavnej sťažnosti plynie odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Uznesenie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania z dôvodu jeho neprípustnosti treba považovať za rozhodnutie deklaratórnej povahy, ktoré autoritatívne konštatuje neexistenciu práva, v danom prípade práva podať dovolanie proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu (I. ÚS 31/05).

Vzhľadom na to, že sťažnosťou napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu boli právoplatne skončené ešte pred tým, ako sa sťažovateľ obrátil neprípustným dovolaním na najvyšší súd, predmetná sťažnosť bola podaná v čase, keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd sa preto nemohol zaoberať opodstatnenosťou v sťažnosti uvedených námietok voči týmto postupom všeobecných súdov. Neprípustné dovolanie nemožno totiž z hľadiska čl. 127 ods. 1 ústavy považovať za účinný a dostupný právny prostriedok nápravy, ktorý je predpokladom (podmienkou) podania sťažnosti ústavnému súdu podľa tohto článku ústavy, a na jeho podanie nie je preto z hľadiska plynutia uvedenej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu možné prihliadať (mutatis mutandis I. ÚS 49/02, I. ÚS 134/03, I. ÚS 209/03).

Z tohto dôvodu bolo potrebné ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ako návrh podaný oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. septembra 2006